

Pedrós

Santa Maria de Merlès

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Sector sud del terme municipal
Emplaçament A 2000 metres per pista forestal de la carretera BV-4401, punt quilomètric 11'100.

Coordenades:

Latitud: 41.95383
Longitud: 1.97011
UTM Est (X): 414645
UTM Nord (Y): 4645163

Classificació

Número de fitxa 08255 - 28
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern
Segle XVII
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Número inventari Sí, IPA. 3626
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 016A00038
Fitxes associades:
[Sant Amanç de Pedrós](#)
Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dt., 23/10/2007 - 02:00

Descripció

El mas Pedrós està situat en un punt lleugerament elevat al sud de la Casa Cremada i l'església de Sant Amanç de Pedrós i a l'est de la carena sobre la que transcorre el camí ral i ramader provinent de Sant Miquel de Terradelles.

Es tracta d'una masia de grans dimensions formada per un volum principal de planta baixa, primer pis i golfes i diversos volums i estructures adossades al voltant. Els murs de càrrega són de maçoneria de pedra parcialment arrebossats i amb carreus treballats delimitant les cantonades. La teulada és de doble vessant amb aigües a les façanes principal i posterior.

La façana principal, orientada al sud-oest, té una cantonada integrada al mur que denota una ampliació. A nivell de planta baixa hi ha un imponent portal d'arc de mig punt adovellat i una espitllera apaïxada, emmarcada amb un únic monòlit treballat. A l'extrem dret hi ha una obertura d'arc de mig punt emmarcada amb carreus treballats que dona accés a una sala coberta amb volta. Al primer pis hi ha dues finestres emmarcades amb monòlits de pedra bisellada i tres finestres emmarcades amb pedra bisellada, una de les quals amb la data de 1657, junt amb una creu i l'anagrama IHS intercalats, a la llinda. A l'extrem dret hi ha un balcó emmarcat amb pedra bisellada i la inscripció "JOAN PADRÓS Y SOLER DE LLOBERAS 1783" a la llinda. A les golfes hi ha dues finestres emmarcades amb pedra bisellada i un finestra central emmarcada amb pedra motllurada i decoració d'arc de cortina.

La façana nord-oest té una estructura adossada a la part esquerra. Pròpiament a la façana hi ha una porta tapiada emmarcada amb pedra treballada a la planta baixa i dues finestres emmarcades amb pedra bisellada tant al nivell de primer pis com al de golfes.

La façana nord-est mostra la part dreta de menor alçada on hi ha una finestra emmarcada amb pedra treballada a nivell de primer pis. Del centre de la façana en sobresurt un volum adossat amb teulada de doble vessant i una porta emmarcada amb pedra treballada. A la resta de la façana hi ha únicament una finestra emmarcada amb pedra bisellada al primer pis i una altra emmarcada amb pedra treballada a les golfes.

La façana sud-est té un pis més que la resta de l'edifici a causa del desnivell sobre el que s'assenta la masia. A nivell de soterrani hi ha una obertura emmarcada amb pedra treballada que dona accés a una petita sala. El fet que aquesta obertura estigués soterrada fa uns anys fa pensar que aquesta part es podria haver utilitzat com a refugi. A la planta baixa hi ha una gran obertura d'arc rebaixat emmarcada amb pedra treballada i dues espitlleres emmarcades amb monòlits de pedra treballada. Al primer pis hi ha una galeria formada per quatre obertures d'arc rebaixat sustentades amb pilars bisellats que formen una motllura al capitell. A les golfes es repeteix la galeria, tot i que en aquest cas és només de dos obertures. Sobre aquesta galeria, just sota teulada, hi ha dues finestres emmarcades amb pedra bisellada.

Davant la façana hi ha una lliça tancada, delimitada per murs de maçoneria de pedra i diverses estructures, com l'era enrajolada o la pallissa, que conté dues grans obertures d'arc de mig punt i un carreu on hi ha la inscripció: "Joan Padros me fecit lo any 1740". També són destacables les canals de pedra treballada que recullen l'aigua de pluja, la tina de glans i l'església de Sant Amanç, aquestes últimes dues recollides en una fitxa individual.

Història

Pedrós es troba documentada des de l'any 982. Era una d'aquelles unitats territorials antíquíssimes que són citades als documents amb el nom del mas o vilar més important de l'indret. Les afrontacions d'aquest territori, que formava part inicialment de la jurisdicció del castell d'Oristà, eren: Vilaclara, Relat, Terradelles, la Serra de Pinós i Degollats. A mitjan segle XI la senyoria d'aquest territori era tinguda pel comte Ramon Berenguer i més endavant passà a mans de la Catedral de Vic i del monestir de l'Estany. Els

masos més importants d'aquest territori eren: Pedrós, Soler de Pedrós (actualment dit el Solerot), Güell, Llofrens, Vilaseca de Pedrós i Vallgatina. Al segle XIV esdevé seu d'un llinatge de cavallers que abandonaren el casal i s'afincaren a Barcelona. Apareix documentada al segle XVI, en el fogatge de 1553, amb el nom de mas Pedrós i dins la Sagrera i la parroquia de Sant Feliu Sasserra. L'edifici actual fou construït probablement al segle XVII amb importants ampliacions i reformes al segle XVIII.

Bibliografia

AADD (1994). Inventari de Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. El Berguedà. Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura.

BOLÓS, Jordi i HURTADO, Víctor (2001). Atlas del comtat d'Osona (798-993). Rafael Dalmau editor.

IGLÉSIES, Josep (1981). El fogatge de 1553. Estudi i transcripció. Dalmau.

MASRAMON, Ramon (1990). El Lluçanès Central. Història de la baronia de Lluçà. Ajuntament de Prats de Lluçanès.

Inventari de Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. Santa Maria de Merlès. Àrea de Coneixement i Recerca, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, revisat el maig de 2007.

